

На сьогодні Україна активно використовує формат стратегічного партнерства у відносинах з Європейським Союзом. Із країн ЄС із початку інвестування на 31.12.2014 р. внесено 33 042,3 млн. дол. інвестицій (76,2% загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 10 329,1 млн. дол. (23,8%). Головними країнами-інвесторами, на які припадає 86,4% від загального обсягу інвестицій з ЄС, є Кіпр – 11 744,9 млн. дол. (35,5% від загального обсягу інвестицій із країн ЄС), Нідерланди – 5610,7 млн. дол. (17,0%), Німеччина – 5414,3 млн. дол. (16,4%), Австрія – 2 402,4 млн. дол. (7,3%), Велика Британія – 1 852,5 млн. дол. (5,6%) та Франція – 1 528,1 млн. дол. (4,6%). 2015 р. характеризується зменшенням обсягу іноземних інвестицій із країн ЄС, окрім Нідерландів. Значні обсяги прямих інвестицій у 2015 р. із країн ЄС зосереджено на підприємствах промисловості (33,8%), в установах фінансової та страхової діяльності (25,3%) та ін.

Отже, виходячи із реалій сьогодення, прямі іноземні інвестиції є тим ресурсом, який в найближчій перспективі може найбільш вагомо сприяти підвищенню ефективності функціонування українських підприємств, а відтак і розвитку відповідних територій і міст, політичного соціального захисту громадян.

1. Вплив ПІІ на економічний розвиток України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.investplan.com.ua/pdf/16_2011/7.pdf

2. Переваги і недоліки залучення іноземних інвестицій [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://studopedia.com.ua/1_203555_perevagi-ta-nedoliki-zaluchennya-inozemnogo-kapitalu-v-ekonomiku-ukraini.html

3. Особливості іноземного інвестування в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/12586/1/%D0%9E%D0%A1%D0%9E%D0%91%D0%9B%D0%98%D0%92%86.pdf>

Лебідь Д.Р.

студ. групи МА-43

Науковий керівник – к.е.н., доц. Адамик В.В.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В БІЗНЕС-ІДЕЇ В УКРАЇНІ

Економіко-політичне середовище в Україні є нестабільним, тож актуальними проблемами функціонування окремих економічних систем є: волатильність курсу національної валюти на міжнародних ринках; високий рівень доларизації та тінізації національної економіки; слабкість законодавчої бази та державних інститутів; нерациональна структура експорту та імпорту тощо. Як наслідок – відсутність середнього класу як рушійної сили розвитку економіки, гостра нестача внутрішніх ресурсів для інвестування несприятливе середовище для інноваційного зростання.

Чи не найефективнішим вирішення проблеми браку грошових заощаджень українських громадян в іноземній валюті як інструменту прискорення темпів зростання ВВП вважаємо залучення іноземних інвестицій.

Так, у 2017 р. в економіку України іноземними інвесторами з 76 країн світу було вкладено 1630,4 млн. дол. США. Обсяг залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в економіку України на кінець 2017 р. становив 39144,0 млн. дол. США. Зазначимо, що інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності. Станом на кінець 2017 р. найбільш обсяг надходжень ПІІ надійшли до установ та організацій, що здійснюють фінансову та страхову діяльність – 26,1% та підприємств промисловості – 27,3% [1].

Визначення найбільш прибуткових напрямів іноземного інвестування залежить від суми бажаного вкладення. Так, інвестори з доступними коштами до 1 млн. дол. США можуть отримати значні прибутки від IT-стартапів [2]. Цей напрямок є перспективним, адже вітчизняний ринок насичений дешевою кваліфікованою робочою силою, яка не може знайти відповідне місце праці, водночас багато українських спеціалістів працюють за кордоном. Таким чином, наявні ресурси та низький рівень конкуренції збільшує шанси максимізації прибутку з вкладених коштів і приваблюють інвесторів, байдужих до ризику.

Якщо коштів інвестора більше 1 млн. дол. США, то перспективною галуззю для вкладення капіталу є сільське господарство. У цьому випадку фахівці, зокрема Н. Шпигоцька, рекомендують інвестувати у т.зв. «нішеві» культури, вирощування, переробка і продаж яких забезпечують дуже високу частку доданої вартості: ягідництво, вівчарство, виробництво сирів та м'ясних делікатесів [2]. Ця сфера є надзвичайно привабливою за рахунок багатих земельних ресурсів на території України в поєднанні з сучасними стартапами у сфері с/г – *Bovcontrol* (технологія з управління стадами, вакцинацією, харчуванням худоби тощо), *FarmLead* (онлайн торговельний майданчик, що дозволяє зерновим виробникам виходити за межі свого місцевого ринку і продавати продукцію кращим учасникам торгів; реєстрація для продавців і покупців безкоштовна, дотримується анонімність ділових переговорів), *ProducePay* (система поставок, яка спрямована на усунення проблем із затримкою фінансових розрахунків, завдяки якій фермер отримує розрахунок на наступний день після поставки, а не через 30-45 днів). Загалом, стартапи є доступними за ціновим критерієм та спрямовані на максимізацію прибутку.

Значні інвестиції (близько 20 млн. дол. США) іноземним інвесторам доцільно вкладати в альтернативну енергетику. До того ж, чим більшим є обсяг доступних коштів, тим більш прибутковим буде вкладення, адже постійні витрати на одиницю потужності будуть зменшуватися. Привабливість сонячної та вітрової енергетики полягає у т.зв. «зеленому» тарифі, адже виробник «зеленої» електроенергії в Україні отримує у 5-10 разів. Більше, ніж той, хто отримує (продукує) енергію з традиційних джерел. Ризики таких вкладень полягають у ймовірності коливання «зеленого» тарифу у довготривалій перспективі.

Отже, незважаючи на нестійке економічне підґрунтя, можна сформулювати перелік пріоритетних бізнес-ідей в Україні, які потребують іноземного фінансування і є привабливими для вкладника із зарубіжжя. Передусім це ІТ-сфера як прибуткова платформа з усіма наявними ресурсами для подальшого розвитку, сільське господарство та новітні розробки для розширення його потенціалу, а також «зелена» електроенергетика, яка є не лише прибутковою, але і необхідною в умовах нестабільності цін на паливно-енергетичні ресурси.

1. *Сучасний стан залучення іноземних інвестицій в економіку України (2018) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/200.pdf>*

2. *Бізнес-ідеї на 2018 рік. Куди інвестувати гроші в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/publications/biznes-ideji-na-2018-rik-kudi-krashche-vkladati-hroshi-pid-chas-krizi-2446083.html>*

Маліброда С. Б.

студ. групи ЕВМ-11

Науковий керівник – к.е.н., проф. кафедри ММП Чернобай Л.І.

МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ ПРИЙМАЮЧОЇ КРАЇНИ

Міжнародна міграція та її нормативно-правове регулювання є предметом уваги як науковців, так і урядів різних держав з огляду на потенційне збільшення економічних вигід. Наприклад, приймаюча країна отримує вигоду від притоку робочої сили, що підтримує ринок праці, створює додаткове споживання і загалом прискорює розвиток економіки. Відтік мігрантів з країни походження, з одного боку, зменшує навантаження на ринок праці, а з іншого боку, зумовлює грошові потоки до країни у вигляді переказів мігрантів. Виграш самих мігрантів полягає у зростанні їх добробуту внаслідок зростання рівня доходу. В обох випадках передумовою для виникнення міграції є взаємна вигода для обох країн та для самих мігрантів, що пояснюється в роботі Massey, Arango, Hugo, Kouaouci, Pellegrino, Taylor (1993), які вважають, що міжнародна міграція не виникає за відсутності різниці в оплаті праці між країнами. Міграція існує до тих пір, поки очікуваний прибуток від міграції не зрівняється з внутрішнім (з урахуванням витрат на міграцію).

Отже, міжнародна міграція може слугувати джерелом прискорення росту економіки, якщо мова іде здебільшого про приймаючі країни, або як один із способів стабілізації національної економіки, як правило до таких відносяться країни походження мігрантів.

Тим не менш, відтік грошових коштів часто розглядається як негативний ефект для приймаючої країни, оскільки зменшує загальні вигоди, які країна отримує від притоку мігрантів. За даними Світового банку обсяг переказів мігрантів становив 558 млрд. дол. США у 2015 р., 544 млрд. дол. США у 2016 р. та 573 млрд. дол. США у 2017 р. (World Bank, n.d.). Відповідно, якщо б ці кошти були спожиті або інвестовані мігрантами у приймаючій країні, то вигоди для економіки були б ще вищими.

На наш погляд, цільовою функцією мігранта (A) є підвищення особистого добробуту, який також залежить від суспільних благ країни та ряду інших факторів. Детально перелік таких благ і факторів та принцип їх вибору описує Push and Pull теорія (Stanojoska, Angelina & Petrevski, Blagojce, 2012). Тобто, привабливість країни походження (A_D) та приймаючої країни (A_R) оцінюються мігрантом з точки зору максимізації його добробуту. Результат порівняння привабливості країн, визначає як мігрантом буде використаний його дохід

Формалізовану залежність можна представити наступним чином:

$$Y = C_m + S_q \quad (1)$$

де Y – чистий дохід, що отримує мігрант; C_m – необхідний обсяг споживання в приймаючій країні (оренда житла, харчування, транспорт тощо); S_q – заощадження, які в подальшому можуть бути надісланими до країни походження мігранта.

З такої точки зору, заощадження мігрантів стають функціональною змінною та залежать від того, де мігрант отримає більшу вигоду, витративши зароблені кошти. Якщо $A_R > A_D$, тобто мігрант максимізує свій достаток в приймаючій країні і, відповідно вирішує проживати в ній, то зроблені заощадження не будуть надіслані до країни походження, або надіслані не в повній мірі. Не надіслані заощадження, в цьому випадку, будуть відноситися до рахунків приймаючої країни згідно СНР-2008 (World Bank 2009). У результаті, формула 1 набуде наступного вигляду:

$$Y = C_m + C_a + S + R \quad (2)$$

де C_a – додаткове споживання мігранта при $A_R > A_D$; S – частина заощаджень мігранта, що не були надіслані до країни походження; R – частина заощаджень мігранта, які були надіслані до країни походження (особисті грошові перекази).

При цьому одночасно виконуються такі залежності:

$$\begin{cases} 0 \leq C_a; S; R \leq S_q \\ C_a + S + R = S_q \end{cases} \quad (3)$$

Враховавши кейнсіанську рівність $I = S$, формула 2, набуде вигляду:

$$Y = C_m + C_a + I_a + R \quad (4)$$

де I_a – додаткові інвестиції, що отримує приймаюча країна при $A_R > A_D$.

Таким чином, приймаюча країна отримує додаткові вигоди для власної економіки у вигляді додаткового споживання та інвестицій ($C_a + I_a$). Обсяг додаткових інвестицій, в свою чергу, залежить від законодавчо визначених прав мігранта в приймаючій країні, які забезпечують його можливість взаємодіяти з іншими суб'єктами економіки.